

50. REETHA

- **Scientific name:** *Sapindus trifoliatus*
- **Marathi name:** रीठा
- **Commonly Name:** Soapnut
- **Family:** Sapindaceae

Leaves and Arrangement

- **Type:** Paripinnate
- **Arrangement:** Alternate
- **Shape:** Elliptic-oblong, elliptic-lanceolate, elliptic or lanceolate
- **Size:** 6.5-25 cm long and 2.5-11.5 cm wide
- **Base:** Oblique, round or acute
- **Apex:** Acuminate
- **Margin:** Entire
- **Texture:** Glabrous, chartaceous; lateral nerves 6-17 pairs, pinnate, ascending, prominent; secondary laterals prominent; intercostae reticulate, prominent
- **Petiole:** 2-5 mm long, stout, glabrous

Fruit

- **Type:** Drupe
- **Shape:** Globose
- **Colour:** Greenish-yellow, fulvous hairy when young, wrinkled when ripe
- **Size:** 16-18 mm across
- **Characteristics:** Seeds 2-3, globose, black
- **Fruiting Period:** December to April

Flowers

- **Type:** Polygamous
- **Colour:** Greenish-white
- **Arrangement:** In axillary or terminal panicles
- **Characteristics:** Panicles densely pubescent; sepals 5, pubescent outside, glabrous within, ovate, unequal, in 2 series, much imbricate; petals 5, linear-lanceolate, softly woolly on the inner surface except the claw, scales minute or absent; disc concave, margin fleshy, hirsute; stamens 8, inserted within the disc; filaments free, pilose; anthers oblong; ovary superior, tomentose, not lobed, 2-3-celled, ovule 1 in each cell; style terminal, stigma 2-3 lobed
- **Flowering Period:** December to April

Bark Structure

- **Texture:** Brittle or semi-fibrous
- **Colour:** Greyish-brown; blaze creamy yellow
- **Characteristics:** Branchlets lenticellate

Habitat

- **Height:** Up to 18 meters

Uses

1. Seeds are rich in saponins, used to make soap.
2. Treats lice, dandruff, and has anti-inflammatory properties.
3. Used in herbal shampoos.
4. Potential anti-cancer and anti-diabetic properties.
5. Used as a natural cleaning agent.

Fun Facts

1. Seeds are used both in the wild and cultivated for soap making.
2. Used by Unani physicians for centuries.

3. Important for its saponins and fixed oil content.
4. Often planted for ornamental purposes

CFOR ECOTOURISM

50. REETHA

- **Scientific name:** *Sapindus trifoliatus*
- **Marathi name:** रीठा
- **Commonly Name:** Soapnut
- **Family:** Sapindaceae

पाने आणि त्यांची मांडणी

- **प्रकार:** पॅरिपिनेट
- **मांडणी:** पर्यायी
- **आकार:** लंबवर्तुळाकार, लंबवर्तुळ-भाल्यासारखे, लंबवर्तुळ किंवा भाल्यासारखे
- **आकार:** ६.५-२५ से.मी. लांब आणि २.५-११.५ से.मी. रुंद
- **तळ:** तिरपे, गोल किंवा तीव्र
- **टोक:** तीव्र
- **काठ:** अखंड
- **पोशाख:** गुळगुळीत, चार्टसियस; पार्श्व शिरा ६-१७ जोड्या, पिननात, चढणाऱ्या, प्रमुख; दुय्यम पार्श्व प्रमुख; आंतरशिरा जाळीदार, प्रमुख
- **पेटीओल:** २-५ मिमी लांब, मजबूत, गुळगुळीत

फळ

- **प्रकार:** द्रुप
- **आकार:** गोल
- **रंग:** हिरवट-पिवळा, तरुण असताना फुलवूस केसाळ, पक्व झाल्यावर सुरकुतलेला
- **आकार:** १६-१८ मिमी रुंद
- **वैशिष्ट्ये:** बिया २-३, गोलाकार, काळ्या
- **फळांचा कालावधी:** डिसेंबर ते एप्रिल

फुले

- **प्रकार:** पॉलिगॅमस
- **रंग:** हिरवट-पांढरा
- **मांडणी:** अक्षीय किंवा टर्मिनल पॅनिकल्समध्ये
- **वैशिष्ट्ये:** पॅनिकल्स घनदाट केसाळ; संदल ५, बाहेरून केसाळ, आतून गुळगुळीत, अंडाकृती, असमान, २ मालिकांमध्ये, खूप इम्ब्रिकेट; पाकळ्या ५, लांबवर्तुळाकार-भाल्यासारख्या, आतल्या पृष्ठभागावर मऊ लव असलेला, नखे वगळता, स्केल्स लहान किंवा अनुपस्थित; चकती अवतल, काठ मांसल, हिरसूट; केसर ८, चकतीत बसवलेले; फिलामेंट्स मोकळे, पिलोस; अंथर्स लंबवर्तुळाकार; अंडाशय श्रेष्ठ, टोमॅटोज, न लबदार, २-३-कक्ष, प्रत्येक कक्षात १ अंडाणु; शैली टर्मिनल, स्तिग्मा २-३ लबदार
- **फुलांचा कालावधी:** डिसेंबर ते एप्रिल

साल रचना

- पोशाख: ठिसूळ किंवा अर्ध-तंतुमय
- रंग: करड्या-तपकिरी; क्रीम-पिवळी चमक
- वैशिष्ट्ये: शाखांमध्ये लेंटिसेलेट

निवासस्थान

- उंची: १८ मीटर पर्यंत

उपयोग

१. बीजांमध्ये सॅपोनीन असते, ज्याचा वापर साबण बनवण्यासाठी केला जातो.
२. मळमळ, कोंडा, आणि दाह कमी करण्याच्या गुणधर्मासाठी वापरला जातो.
३. हर्बल शॅम्पूमध्ये वापरला जातो.
४. संभाव्य अँटी-कॅन्सर आणि अँटी-डायबेटिक गुणधर्म.
५. नैसर्गिक स्वच्छता एजंट म्हणून वापरला जातो.

मजेदार तथ्य

२. बीजांचा वापर जंगली आणि लागवडीत दोन्ही साबण बनवण्यासाठी केला जातो.
३. शतकानुशतके युनानी वैद्यकांनी वापरले.
४. सॅपोनीन आणि स्थिरतेतेले यांच्या महत्त्वामुळे.
५. सौंदर्यप्रद उद्देश्यांसाठी लागवडीत.

*Image Credit: India Biodiversity Portal

